

'ನಾ ಇರತೇನಿ ಅಂತ್ಯೇನಿ ನೀನು ಚಾದಂಗಡಿಯೊಳಗೆ ಇರೋದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಯಲ್ಲೋ? ಮತ್ತೆ ಮದುವೆ ಅಡಿಗಿ, ಮುಂಜಿವಿ ಅಡಿಗಿ ಅಂತ ಚಾಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ.' ದೇವಣ್ಣನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸದ ಆಮಂತ್ರಣಗಳು ಬರತೊಡಗಿದ್ದವು. ತಮ್ಮ ಚಾದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬಹುದೆಂದು ಅವನು ಆಗಾಗ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ಅನಿವಾರ್ಯ ಆದ್ರೆ, ಬಾಳ ಚರೋ ಇದ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿರತೇನಿಬೇ. ನಿನಗೂ ಗೊತ್ತೇತಲ್ಲ?' ಊರೂರು ಅಲೆಯುವ ತನ್ನ ಚಾಳಿಯನ್ನು ದೇವಣ್ಣ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ತಾನು ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ! ಆದರೆ ಮತ್ತೂ ಸಂಶಯ. ಈ ಶಿವಣ್ಣ ಒಬ್ಬ ಕೂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೊಟೇಲನ್ನು ಶಿವಣ್ಣನ ಮೇಲೆ

ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಂಬಿಗಸ್ಥ ಕೆಲಸಗಾರ ಗದಿಗೆಪ್ಪ ಸಹ ಇದ್ದಾನೆ. ದೇವಣ್ಣ ಹೊಂಗಲದ ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದಿಬ್ಬರು ತುಂಬ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ತಾನೂ ದುಡಿಯಲು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದ.

'ನಾ ನೋಡಿಕೊಂಡ ಹೇಳ್ತೇನಿ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೊಟೇಲ್ ನಡಿಯೋ ಹಂಗ ಅನಿಸಿದ್ದ ಹೇಳ್ತೇನಿ. ಬರೂವಂತೆ.' ಗದಿಗೆಪ್ಪ ಎಂದು ಅವನ ಹೆಸರು. ದೇವಣ್ಣನಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿಸು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದವನು. ಅವನಿಗೂ ಬರಹೇಳಿದ. ಶಿವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗದಿಗೆಪ್ಪ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇವಣ್ಣನ ಹೊಟೇಲನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಈಗ ನೀರು ಕುಡಿದಷ್ಟು ಸಲೀಸು. ಅವ್ವ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಮದುವೆ ಊಟದ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಂದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

'ಮುದುಕಿಗೆ ಚಾದಂಗಡಿ ಸಿವಿ ಹತ್ತೇತಿ ಕಾಣ್ತಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲೂರು ಬಿಟ್ಟು ಬರವಲ್ಲಳು.' ಕಿರಿಯ ಸೊಸೆ ಅತ್ತೆಗೆ ದಿನಾಲು ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡುವವಳೆ. ಹಿರಿಯ ಮಗನ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಧ್ಧು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳ ಜೀವನ ಕಳೆದಳು. ಅವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಆರು ವರ್ಷ ಕಳೆದಳು. ಅವನ ಹೊಟೇಲು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತೆ ಆರು ವರ್ಷ ಕಳೆದಳು. ಆಕೆ ಇಡೀ ಊರು ತುಂಬ ಆಡಿಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಾಡಿದಳು.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು? ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಹಾಕುವವರು ಯಾರು? ಎಮ್ಮೆ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಹಿಂಡುವವರು ಯಾರು? ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ದೇ ಖ ರೇ ಖಿ ಯಾ ದ ರೂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ' ಕಿರಿಯ ಮಗ ಮತ್ತು ಸೊಸೆ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ದೇವಣ್ಣನೂ ಹುಟ್ಟಿದೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನಲ್ಲ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ಹುಟ್ಟಿದೂರಿನ ಪ್ರೀತಿ? ಬರೀ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲರು. ಮಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿಯ

ಹೊಲ ಮಾರಿದ ಮೇಲೆ ಸಿಂದೋಗಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಖರೀದಿ ಹಿಡಿಯುವುದಿದೆ ಎಂದಿದ್ದರು. ಅತ್ತೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಎಲ್ಲೆರಡರು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ದೇವಣ್ಣ ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಪ್ಲಾನ್ ಬದಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇಕೆ? ಮಲ್ಲೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಧಾರ್ಮ್‌ಧೂಮ್ ಆಗಿ ಹೊಟೇಲು ಸುರು ಮಾಡಿದರು. ಗಿಣಿಮೂಗಿನ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಹೇಳಿದನೆಂದು ಮಾಡಿದವು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಬಾವಿಗೆ ಬೀಳು ಎಂದರೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆಯೆ? ಅವನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟನೆ ಅಥವಾ ಅತ್ತೆ ಬಾವ ಆ ರೀತಿ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ? ಮುದುಕಿಯ ಕಾರುಬಾರ ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಏನೇನಲ್ಲ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ! ಅವರಿಗೂ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಂದರು. ಕಿರಿಸೊಸೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿಯೇ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

'ನಿಮ್ಮ ಅವ್ವನ್ನ ಉಪಾಯದಿಂದ ಹೊಟೇಲ್ ಬಿಡಿಸಿ ಊರಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಬಾ. ಆಕೀ ಜೋಡಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬ್ಯಾಡ. ನಮ್ಮ ಮನ್ನಾಗಿನ ಅಡಚಣೆ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ. ಆಕೆಗೆ ಮೊದಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ ಆಕೀ ಬರಂಗಿಲ್ಲೆಂದ ಬರಂಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಾಳ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ನೋಡು, ಆ ದೊಡ್ಡಾಂವ ಹೊಟೇಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾನು ನೆರಳಿನ್ನಾಗ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರೊಕ್ಕ ಗಳಿಸ್ತಾನ. ನಾನು ಮತ್ತು ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲ ಅನ್ನಂಗಿಲ್ಲ, ಮಳೆ ಅನ್ನಂಗಿಲ್ಲ ಹೊಲದಾಗ ದುಡೀಬೇಕು. ಮನಿ ನಡಸಬೇಕು. ಹಿರಿಯರ ಹೊಲ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅವನು ನಿಮ್ಮಣ್ಣ, ಬಾಳ ರೊಕ್ಕದ ಹರಕತ್ತು ಆಯಿತು ಅಂದ್ರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಲ ಮಾರ್ತಾನು, ಝಳಾರ್ಪುಳಾ ರೊಕ್ಕ ವೆಣಿಸ್ತಾನ. ನೀನು ಬರೇ ನಿಮ್ಮ ಅವ್ವ, ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣ, ನಿಮ್ಮ ಹೊಲ ಅಂತ ದುಡಿದು ದುಡಿದು ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತೀ. ಹೂಂ, ಅದೆಲ್ಲ ಇರಲಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳೇನಿ. ಹೋಗೋಮುಂದ ಇಳಕಲ್ಲ ಸೀರಿ ಮತ್ತು ಗುಳೇದಗುಡ್ಡದ ಕುಬಸದ ಕಣ ತಗೋಂಡು ಹೋಗು. ಮೊನ್ನೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ಅಂತ ಹೇಳು. ಆಮ್ಕಾಲ ಆಕಿ ಜೋಡಿ ಮತ್ತೆಗ ಮಾತಾಡು. ಜೋರು ಮಾಡಿದಿಯೆಂದ್ರೆ ಮುದುಕಿ ಎಂದಿಗೂ ಮಣಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಊರು ನಡೀವಲ್ಲು. ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಜೀವ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರ ಅಂತ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳು. ಅಂದ್ರೆ ಆಕಿ ಬರ್ತಾಳು. ಮತ್ತೆ ಮನ್ನಾಗ ಕೆಲಸ ಐತಿ, ಎಮ್ಮಿ ಹಿಂಡೋದ್ದೆತಿ, ಅಡಿಗಿ ಮಾಡೋರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ನೀ ಖರೆಖರೆ ಹೇಳಿದೀ ಅಂದ್ರೆ ಅತ್ತಿ ಅಲ್ಲೇ ಹೊಟೇಲದಾಗ ಕುಂಡ್ರತಾಳ. ನಾ ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಿರಲಿ. ಹುಷಾರು.' ಆದರೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಮುದುಕಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಲ್ಲೂರು ಬೇಸರ ತರಿಸತೊಡಗಿತ್ತು. ದೇವಣ್ಣ ಊರೂರು ಅಲೆಯುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬಳೆ ಇರುವುದು ಆಕೆಗೂ ಬೇಜಾರಿನ ಸಂಗತಿ. ಮಗ ಸುಧಾರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ! ಪಾಪ, ಅನಸೂಯೆಯದು

